

जुई शीतपणे खिडकीपाशी बसली होती. चहाचा मग हातात, पण ओठांना लावायची इच्छा होत नव्हती तिची. आईच्या तोंडाचा पुट्टा अखंड खुलू होता. तेच तेच ऐकून कैदाळकी होती जुई. काळ संव्याकाळ पासून आई हा एकच विषय चघळत बसली होती. सतत बोलत होती. आईची मनस्थिती जुईला समजत होती, पण तिचा नाईलाज होता.

आई फणकारलीच आता. बाईसाहेब, आज ऑफिस नाही वाटत. निवांत चाललयं सगळं. फा आता नोकरी पण सोडायची आहे? कसं होणार ह्या मुलीचं? काय तर म्हणे त्याला माझ्यासाठी वेळच नाही, म्हणून लग्नाला नकार देऊन आली. माहिण्यावर लग्न आलयं, आणि ह्या पोरीनं लग्न मोडून टाकलयं. कुठे तोंड दाखवायला म्हणून जागा ठेवली नाही. आईच्या ह्या वाक्यासरशी जुईच्या डोळ्यात टचकन पाणी आलं. माझी आई आहे ना ही? मग माझं मन का स्वतः शकत नाही? माझ्या आनंदोपेक्षा, माझ्या भविष्योपेक्षा लोकां महत्वाची आहेत हिच्यासाठी? मला काय वाटलयं, याचा विचार खुदघा तिच्या मनाला शिवत नाहीये. मी लग्न मोडलं. हो मोडलं! मला काहीच वाटत नसेल का त्याचं? मी नव्हती का पाहिली स्वतः? गेल्या पाच माहिण्यातल्या भेटी, संवाद, स्वतः, सगळंच डोळ्यांसमोर एखाद्या चकत चित्राप्रमाणे सरकू लागलं.

पहाता क्षणीच गौरव आवडला होता जुईला. हाच तो, ज्याच्यासाठी आधीची तीन स्थळ आपण नाकारली, असंच वाटलं तिला गौरवला पाहून. त्याच्याकडून ही होकार आला. झालं! सगळीकडे आनंदच आनंद. दीतसर सगळी बोलणी झाली, साखरपुडा झाला आणि माहिण्यांनंतरचा लग्नाचा मुहूर्त ठरला. गौरव एका मल्टीनॅशनल कंपनीमध्ये उच्च पदावर नोकरी करत होता. जुईला त्याचा फार अभिमान वाटत असे. त्याच्या ज्या काही दोन-तीन भेटी झाल्या होत्या, त्यात तिने त्याला लसं बोलून खुदघा दाखवलं होतं. थूप खुश होती ती गौरवचं खुदघा तिच्यावर प्रेम होतं.

लगे ठरल्यापासून खुर्वातौचा एक महिना असा छान अनंदात, स्वप्नात गेला. नंतर मात्र हळू-हळू गौरव तिच्याशी बोलायचा कुमी झाला. तिला कल्पना होती, तो स्वतःत बिझी असतो, त्याच्या पदाला खाजेसं काम असतंच त्याला आणि ते तो तिला पूर्ण करतो. ह्याचा स्वार्थ अभिमान खुद्द होत तिला. पण आताशा तो तिच्याशी बोलेनासा झाला. फोन केला तर उचलायचा नाही, उचललाच तर बिझी आहे. असं सांगून बंद करायचा, मेसेजचा साधा रिप्लाय खुद्द नाही. का बरं असं वागत असावा तो? ती सारखा विचार करत असे. मान्य आहे, खूप काम असतं, तरी चोवीस तासातून पाच मिनीटं खुद्द भोकळी नसतात, हे पटत नव्हतं. कुठतरी वाचत्याचं अचानक तिच्या स्मरणात आलं. *There is nothing like busy in this world, everything depends upon priorities.* ह्या मुद्द्यावरून मन हायला तयार नव्हतं कारण वाचत्याबरोबर हा मुद्दा तिला पटला होता. माणूस हेच तर करत असतो. त्याच्या ग्राटीने जे महत्वाचं असतं, त्याला प्रथम प्राधान्य देतो. त्या ग्राटीसाठी जीवाचा आरापीठ करून वेळ काढतो. बाकीच्या ग्राटी दुस्यम स्थानावर असतात. वेळ मिळाला तर करू, ह्या कँटेगरीमध्ये. म्हणूनच गौरवचं असं वागणं, तिला टोचत होतं. ज्या अर्थी तो आपल्याकरता दिवसभरातून पाच मिनीटं खुद्द काढू शकत नाही, त्या अर्थी आपण त्याच्या प्रायोरिटी लीस्ट मध्ये बसतच नाही. लगेतपूर्वी जर ही अवस्था आहे, तर नंतरचं चित्र कसं असेल, ह्याची कल्पना न केलेलीच बरी.

काही दिवस ह्या ग्राटीवर विचार करून काळ ती ठामपणे निर्णय घेऊन, गौरवला भेटायला गेली, कोणत्याही पूर्वकल्पनेशिवाय. तिला पाहून तंढा खुद्द गौरव हेच म्हणाला ---- उगं अशी न स्वागता का आलीस? मी कामात आहे आत्ता. पण जुई मात्र खोश-मोक्ष लावायचा हे मनाशी ठरवूनच गेली होती. ती म्हणाली, तू खुशाल काम करत बहा, माझी काहीच लक्षात नसेल, कारण ज्या माठासाला माझ्यासाठी वेळच नाही, त्याच्या बरोबर आयुष्य ठकलव्यात मला काहीच स्वारस्य नाही. इतकंच सांगायला आले होते. तू कुठं काम करू शकतोस, इतकं बोलून ती लडक निघून गेली.

स्वगतं आठवून तिला पुन्हा-पुन्हा भरून घेत होतं. पण ती स्वाभिमानाची होती, म्हणूनच इतका मोठा निर्णय घेऊनही ती शांत होती. कालपासून हे सारं आईला समजावून घ्यावं होतं, पण आईला तिचं मन समजत नव्हतं, ह्याचं काय ते दुःख होतं. आईने आत्ता मला आधार द्यायला हवा खरं तर, पण - - - - -

दाराची बेल वाजली आणि जुई आपल्या विचारांच्या तंत्रीतून बाहेर आली. आईने तोंडाचा पट्टा न सोबवताच दार उघडण्याचं काम केले, आणि समोर शौरवला पाहून तिची वाचाच बसली. काही न समजून ती लक्ष्मीच दारात उभी राहिली. काही क्षण शांततेत गेले तसं शौरव म्हणाला, जुईला भेटायचं आहे. त्याचे शब्द कानावर पडले. आणि आईने भानावर येऊन त्याला घात येण्यासाठी वाट करून दिली. जुई----! शौरवचा अनेपेक्षित आवाज कानावर पडला, तसं जुईने मागे वळून पाहिलं. तिने फक्त पाहिलं त्याच्याकडे, काहीच बोलली नाही. तिच्या नजरेला नजर द्यायचं घाडस त्याला होतच नव्हतं, तरी बोलायची वेळ आता त्याचीच होती.

चुकलं माझं! त्याने खुरूवात केली. ती शांतच. तो पुन्हा म्हणाला, खरंच चुकलं आहे माझं! तुला दुखवण्याचा माझा हेतू नव्हता, पण होत गेलं तसं माझ्याकडून. कामाच्या व्यापात इतका वुरफटो, की तू खुद्दहा महत्वाची आहेस. हे माझं मलाच कळलं नाही. तो लोडून गेलीस आणि जाणीव झाली की आपण काय गमावतोय. स्वामान्य माणूस आहे मी. हरवल्यानंतरच त्या वस्तूचं, व्यक्तीचं महत्व समजून येणारा. तू समजून घे मला. खरं तर असं म्हणायचा अधिकार नाही मला. समजून घेशील का?

जुई शांत आणि स्तब्ध होती. शौरव पुन्हा म्हणाला, जुई बोल ना काही तरी. ती शांतपणे उत्तरली, मला विचार करायला वेळ हवा आहे - - - - -

सौ. गौरी मैदार गानू.